

นวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษา "BANNONG MODEL สลักฝัน สร้างอาชีพ"

โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษา
เพื่อพัฒนาการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
ด้านการบริหารจัดการ (ผู้บริหารสถานศึกษา)

ประเภทที่ 3 นวัตกรรมพัฒนาทักษะที่เหมาะสมและ
จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ความสนใจ ความต้องการ
ของผู้เรียน ตลาดงาน และ Soft Power

นายพยงค์กิต์ ตีบภาค
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านหนองยางโคก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอแนวคิดนวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษา "BANNONG MODEL : สลักฝัน สร้างอาชีพ" ของโรงเรียนบ้านหนองยางโคกลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 เพื่อรับการคัดเลือกในโครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

นวัตกรรมนี้บูรณาการหลักสูตรแกนกลางฯ เข้ากับภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ ซึ่งเป็น Soft Power ของอำเภอแม่ทา มุ่งพัฒนาผู้เรียนด้วยกระบวนการ Active Learning และการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ สมรรถนะในศตวรรษที่ 21 และมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่น สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

เอกสารฉบับนี้ครอบคลุมกระบวนการพัฒนานวัตกรรมตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ประกอบด้วย ความเป็นมา แนวคิด วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินงาน การประเมินผล ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับทุกภาคส่วน และการขยายผลการใช้งาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่า "BANNONG MODEL" จะเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ควบคู่กับการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

นายพยุงศักดิ์ ดีบาศ

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองยางโคกลำพูน

ผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
องค์ประกอบที่ 1 ด้านความสำคัญของรูปแบบหรือแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา	1
1. ความเป็นมาและสภาพปัญหา	1
2. แนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนา	3
3. กรอบแนวคิดในการพัฒนา	4
4. ประโยชน์/ความสำคัญ	6
องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการพัฒนารูปแบบหรือแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	8
1. วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา	8
2. หลักการทฤษฎีแนวคิดในการพัฒนา	9
3. การออกแบบแนวทางการพัฒนา	10
4. การมีส่วนร่วมในการพัฒนา	13
5. การนำไปใช้	15
6. การประเมินและการปรับปรุง	15
องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามรูปแบบหรือแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา	17
3.1 ผลที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษา /ครู/ นักเรียน	17
3.2 ผลที่เกิดขึ้นกับครูผู้สอน	17
3.3 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน	22
3.4 การขยายผล	24
บรรณานุกรม	25
ภาคผนวก	27
ภาคผนวก ก ภาพกิจกรรมการดำเนินงานสัปดาห์ สร้างอาชีพ	27
ภาคผนวก ข การเผยแพร่ผลงาน/นวัตกรรม	28
ภาคผนวก ค เกียรติบัตรนักเรียน	29
ภาคผนวก ง เกียรติบัตรครู	30
ภาคผนวก จ เกียรติบัตรผู้บริหาร	33
ภาคผนวก ฉ เกียรติบัตรสถานศึกษา	34

การคัดเลือกนวัตกรรม การบริหารจัดการศึกษา (ผู้บริหารสถานศึกษา)
ภายใต้โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ชื่อนวัตกรรม	นวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษา BANNONG MODEL : สลักฝั้น สร้างอาชีพ
ประเภทนวัตกรรม	นวัตกรรมพัฒนาทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ความสนใจ ความต้องการของผู้เรียน ตลาดงาน และ Soft Power
นวัตกรรมด้าน	การบริหารจัดการศึกษา (ผู้บริหารสถานศึกษา)
ผู้จัดทำ	นายพยุงค์ศักดิ์ ตีบกาศ
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองยางโคกล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

องค์ประกอบที่ 1 ด้านความสำคัญของรูปแบบหรือแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

1. ความเป็นมาและสภาพปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้การจัดการศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต สามารถประกอบอาชีพได้ และเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ความต้องการของผู้เรียน และบริบทของท้องถิ่น ควบคู่กับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งส่งเสริมการพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต การเป็นผู้ประกอบการ และการขับเคลื่อน Soft Power ของประเทศผ่านการจัดการศึกษา โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) และเชื่อมโยงองค์ความรู้กับบริบทของชุมชน

อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน เป็นพื้นที่ที่มีประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่า โดยเฉพาะงานหัตถกรรมแกะสลักไม้ ซึ่งเป็นอาชีพดั้งเดิมที่สืบทอดจากบรรพบุรุษมาเป็นเวลายาวนาน งานแกะสลักไม้ของคนแม่ทาไม่เพียงแต่สะท้อนถึงภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนเท่านั้น แต่ยังเป็นทุนทางวัฒนธรรม (Soft Power) ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ สร้างรายได้ และต่อยอดสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้อย่างยั่งยืน จึงนับเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ควรได้รับการอนุรักษ์และพัฒนาให้คงอยู่สืบไป

หมู่บ้านหนองยางโคกล ตำบลทาทุ่งหลวง อำเภอแม่ทา เป็นชุมชนที่มีชื่อเสียงด้านการประกอบอาชีพแกะสลักไม้ มีปราชญ์ชาวบ้านและช่างฝีมือที่มีองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญ ซึ่งได้ถ่ายทอดภูมิปัญญาจากรุ่นสู่รุ่น จนกลายเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน อย่างไรก็ตาม จากการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี และรูปแบบการประกอบอาชีพในปัจจุบัน ทำให้เยาวชนรุ่นใหม่มีความสนใจต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นลดลง ส่งผลให้การสืบทอดองค์ความรู้ด้านการแกะสลักไม้มีแนวโน้มลดน้อยลง หากไม่ได้รับการส่งเสริมอย่างจริงจัง อาจทำให้ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าของชุมชนค่อย ๆ สูญหายไปในอนาคต

โรงเรียนบ้านหนองยางโคไล ในฐานะสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ภายในชุมชน จึงตระหนักถึงบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ควบคู่กับการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ โรงเรียนได้ดำเนินการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนทั้งในภาพรวมและรายบุคคล โดยใช้ข้อมูลผลการเรียน การสังเกตพฤติกรรม การประเมินสมรรถนะ และการสัมภาษณ์ผู้เรียน พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด แต่ยังขาดทักษะการปฏิบัติจริง การคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกัน รวมทั้งยังไม่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ในห้องเรียนไปสู่การประกอบอาชีพหรือการสร้างรายได้ในอนาคตได้ อีกทั้งผู้เรียนจำนวนมากยังขาดความตระหนักและความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน ส่งผลให้โรงเรียนกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต สามารถต่อยอดสู่การประกอบอาชีพ และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและบริบทของโรงเรียนร่วมกับผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง ปราชญ์ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัญหาสำคัญที่ควรได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ได้แก่ ผู้เรียนขาดโอกาสในการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้จริง ขาดทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ขาดความรู้และทักษะในการสร้างมูลค่าเพิ่มจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และขาดความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของชุมชน ขณะเดียวกันพบว่าชุมชนมีศักยภาพสูง ทั้งด้านปราชญ์ชาวบ้าน แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ และเครือข่ายความร่วมมือที่พร้อมสนับสนุนการจัดการศึกษา อีกทั้งนโยบายของภาครัฐยังให้ความสำคัญกับการพัฒนา Soft Power การส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และการพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียน ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยภายนอกที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

เมื่อพิจารณาความสำคัญของปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียน และศักยภาพของชุมชน โรงเรียนจึงเลือกประเด็นการพัฒนา การส่งเสริมทักษะชีวิตและทักษะอาชีพของผู้เรียนผ่านภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ของชุมชน เป็นแนวทางหลักในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน เนื่องจากเป็นปัญหาที่สามารถดำเนินการได้จริง มีความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษา และสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งยังเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมที่มีแนวโน้มจะสูญหายให้กลับมามีคุณค่าและเป็นที่ภาคภูมิใจของคนรุ่นใหม่

ด้วยเหตุผลดังกล่าว โรงเรียนบ้านหนองยางโคไลจึงได้พัฒนานวัตกรรม "BANNONG MODEL : สลักฝันสร้างอาชีพ" ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ากับภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้ Soft Power ด้านอาชีพการแกะสลักไม้ เป็นฐานการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง และการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชุมชน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ความคิดสร้างสรรค์ การเป็นผู้ประกอบการ และความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของท้องถิ่น สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต สร้างอาชีพ สร้างรายได้ และร่วมสืบสานภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ให้คงอยู่กับชุมชนอย่างยั่งยืน อันเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศตามแนวทางการขับเคลื่อน Soft Power ของประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรม

2.แนวทาง การแก้ไข ปัญหาและการพัฒนา

จากการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนรายบุคคล ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ผลการประเมินคุณลักษณะและสมรรถนะผู้เรียน ตลอดจนการศึกษาบริบทของโรงเรียนบ้านหนองยางโคและ ศักยภาพของชุมชน พบว่า ผู้เรียนยังขาดทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้สู่การปฏิบัติจริง อีกทั้งยังขาดโอกาสในการเรียนรู้และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแกะสลักไม้ ซึ่งเป็นอัตลักษณ์สำคัญของชุมชน ส่งผลให้การอนุรักษ์องค์ความรู้และการต่อยอดสู่การสร้างอาชีพ ยังไม่เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น โรงเรียนจึงได้จัดเวทีประชุมร่วมกับคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ราษฎรชาวบ้าน ช่างแกะสลักไม้ ผู้นำชุมชน และภาคีเครือข่าย เพื่อร่วมกันวิเคราะห์สภาพ ปัญหา กำหนดแนวทางการพัฒนา และออกแบบนวัตกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและความต้องการของชุมชน จนนำไปสู่การพัฒนาโครงการ “BANNONG MODEL : สลักฝัน สร้างอาชีพ” เพื่อใช้เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

จากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โรงเรียนได้กำหนด เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ไว้อย่างชัดเจน ได้แก่ (1) ผู้เรียนมีความรู้และทักษะด้านการแกะสลักไม้ตามศักยภาพของแต่ละช่วงวัย (2) ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าและเพิ่มมูลค่าได้ (3) ผู้เรียนมีทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกัน และทักษะดิจิทัลที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (4) ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นและสามารถสืบสานอัตลักษณ์ของชุมชนได้ และ (5) โรงเรียนสามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างยั่งยืน ซึ่งเป้าหมายดังกล่าว สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่ค้นพบและนโยบาย "เรียนดี มีความสุข" ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการกำหนดแนวทางการพัฒนา โรงเรียนได้นำ แนวคิดและทฤษฎีทางการศึกษา มาประยุกต์ใช้อย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงและ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning : PBL) เพื่อพัฒนาทักษะการคิด การวางแผน และการสร้างชิ้นงาน แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning : CBL) ที่เชื่อมโยงการเรียนรู้กับภูมิปัญญาและทรัพยากรในท้องถิ่น แนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างความรู้จากประสบการณ์จริง และ แนวคิดการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน (Competency-Based Education) เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพในอนาคต

โรงเรียนได้นำแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวมาสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้ศึกษาภูมิปัญญาการแกะสลักไม้จากราษฎรชาวบ้าน ลงมือฝึกทักษะการออกแบบและแกะสลักไม้จริง พัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบ เพิ่มมูลค่าผลงานด้วยความคิดสร้างสรรค์ เรียนรู้การคำนวณต้นทุน การสร้างตราสินค้า การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อดิจิทัล และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านสถานการณ์จริงโดยมีครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) และมีชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้จากห้องเรียนกับการประกอบอาชีพและการพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากแนวคิดดังกล่าว โรงเรียนจึงพัฒนา “BANNONG MODEL : สลักฝัน สร้างอาชีพ” ให้เป็นรูปแบบการแก้ไข ปัญหาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีองค์ประกอบชัดเจน ประกอบด้วย

B (Brainstorm) การร่วมคิดและวิเคราะห์ปัญหา ศึกษาบริบท และค้นหาศักยภาพของผู้เรียนและชุมชน

A (Active Learning) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง

N (Network) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน ราชัญท้องถิ่น ผู้ปกครอง และหน่วยงานภาคี

N (New Product) การสร้างสรรค์และพัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ให้มีมูลค่าเพิ่ม

O (Online & Opportunity) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์ การตลาด และการสร้างโอกาสทางอาชีพ

N (Nurture) การปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น และการพัฒนาต่อยอดอย่างยั่งยืน

G (Growth) การติดตาม ประเมินผล และพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามวงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนและนวัตกรรมให้เกิดความยั่งยืน

การดำเนินงานตาม BANNONG MODEL : สลักฝืน สร้างอาชีพ จึงเป็นรูปแบบการพัฒนาที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีเป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องกับสภาพปัญหา เชื่อมโยงแนวคิดและทฤษฎีทางการศึกษาสู่การปฏิบัติจริง และสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ความคิดสร้างสรรค์ ความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนสามารถต่อยอดสู่การสร้างอาชีพและสนับสนุนการขับเคลื่อน Soft Power ของประเทศได้อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาในศตวรรษที่ 21

3.กรอบ แนวคิดใน การพัฒนา

การพัฒนานวัตกรรม BANNONG MODEL : สลักฝืน สร้างอาชีพ เกิดจากการวิเคราะห์สภาพปัญหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา และบริบทของชุมชนบ้านหนองยางไคล ซึ่งพบว่า ผู้เรียนยังขาดทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ความคิดสร้างสรรค์ และโอกาสในการเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแกะสลักไม้ ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการสร้างอาชีพได้อย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งการสืบทอดภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ของชุมชนมีแนวโน้มลดลง โรงเรียนจึงร่วมกับคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ราชัญชาวบ้าน ช่างแกะสลักไม้ ผู้นำชุมชน และภาคีเครือข่าย ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางการพัฒนา และออกแบบนวัตกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและบริบทของชุมชน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม (Participation) เพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมเป็นเจ้าของและร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

กรอบแนวคิดของนวัตกรรมยึดหลัก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การพัฒนาทักษะอาชีพ การสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่ การส่งเสริม Soft Power และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ โรงเรียนได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีทักษะชีวิต ทักษะอาชีพด้านการแกะสลักไม้

มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์และสร้างรายได้ พร้อมทั้งมีความภาคภูมิใจในการอนุรักษ์และสืบสานอัตลักษณ์ของชุมชน

การพัฒนานวัตกรรมครั้งนี้เชื่อมโยงกับ แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-Centered Approach) ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ตามศักยภาพของตนเอง ร่วมกับ แนวคิดการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ (Learning by Doing) ของ John Dewey ที่มุ่งให้ผู้เรียนสร้างประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง แนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ผ่านการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา รวมทั้ง แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นการลงมือปฏิบัติและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยบูรณาการ การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-Based Learning : PBL) การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning : CBL) และ การเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom-Based Learning) ผ่านกิจกรรมการแกะสลักไม้ร่วมกับปราชญ์ชุมชน ซึ่งทำให้แนวคิดและทฤษฎีสามารถเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

จากกรอบแนวคิดดังกล่าว โรงเรียนได้กำหนด กระบวนการดำเนินงานผ่าน BANNONG MODEL : สลักฝืนสร้างอาชีพ เพื่อใช้เป็นรูปแบบการแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย B (Brainstorm) การร่วมวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนและบริบทของชุมชน A (Active Learning) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นการลงมือปฏิบัติ N (Network) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ปราชญ์ชุมชน และหน่วยงานภาคี N (New Product) การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากงานแกะสลักไม้เพื่อเพิ่มมูลค่า O (Online & Opportunity) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการประชาสัมพันธ์และสร้างโอกาสทางการตลาด N (Nurture) การปลูกฝังคุณธรรมจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการพัฒนาทักษะอาชีพอย่างต่อเนื่อง และ G (Growth) การติดตามประเมินผล และพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) เพื่อยกระดับประสิทธิภาพของนวัตกรรมและคุณภาพผู้เรียน

กรอบแนวคิดดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่าง สภาพปัญหา แนวคิดและทฤษฎี กระบวนการดำเนินงาน และผลลัพธ์ที่คาดหวัง อย่างเป็นระบบ กล่าวคือ การนำแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการเรียนรู้จากชุมชนมาประยุกต์ใช้ผ่าน BANNONG MODEL จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีทักษะชีวิต ทักษะอาชีพด้านการแกะสลักไม้ ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกัน การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และทักษะการเป็นผู้ประกอบการ สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การสร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างรายได้ และมีความภาคภูมิใจในการอนุรักษ์และสืบสานอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านหนองยางโคก อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณภาพชุมชน และการขับเคลื่อน Soft Power ของประเทศอย่างยั่งยืน

4.ประโยชน์/ความสำคัญ

นวัตกรรม BANNONG MODEL : สลักฟัน สร้างอาชีพ เป็นรูปแบบการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์บริบทของโรงเรียนบ้านหนองยางโค ศักยภาพของชุมชน และความต้องการของ ผู้เรียน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแกะสลักไม้เป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่ เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต มีสมรรถนะด้านอาชีพ และสามารถต่อยอดสู่การสร้างรายได้และการ ประกอบอาชีพในอนาคต ควบคู่กับการอนุรักษ์และสืบสานทุนทางวัฒนธรรม (Soft Power) ของชุมชนให้คงอยู่ อย่างยั่งยืน

นวัตกรรมดังกล่าวช่วยให้สถานศึกษามี รูปแบบและแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน สำหรับการดำเนินงาน ด้านข้อมูลสารสนเทศและงานวิชาการ โดยนำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจ ความถนัด และศักยภาพ ของผู้เรียนมาวิเคราะห์เป็นรายบุคคลและภาพรวม เพื่อใช้เป็นสารสนเทศในการวางแผน ออกแบบการจัดการเรียนรู้

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การบริหารจัดการด้านวิชาการมีประสิทธิภาพและสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ นวัตกรรมยังสะท้อนให้เห็นถึง การปรับเปลี่ยนและพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการของสถานศึกษาและการพัฒนาบุคลากร โดยส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) บูรณาการการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ การเรียนรู้จากชุมชน (Community-Based Learning) และการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน (Project-Based Learning) ผ่านความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ราชภัฏชุมชน และภาคีเครือข่าย ทำให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ที่ร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาและยกระดับศักยภาพของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

บุคลากรในสถานศึกษาสามารถนำ BANNONG MODEL ไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบและพัฒนากิจการการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเชื่อมโยงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และผลลัพธ์การเรียนรู้เข้ากับบริบทของชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา สร้างสรรค์ชิ้นงานและพัฒนาทักษะอาชีพควบคู่กับการพัฒนาสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21 อันนำไปสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน

กระบวนการบริหารจัดการตาม BANNONG MODEL มีความสอดคล้องกับเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) เป็นกลไกในการวางแผน ดำเนินงาน ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจ และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษา ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบได้

ในด้านการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมได้ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้ สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการพัฒนาผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการใช้เทคโนโลยีสามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม

นวัตกรรม BANNONG MODEL : สลักฝัน สร้างอาชีพ จึงก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อผู้เรียน ครู สถานศึกษา และชุมชน กล่าวคือ ผู้เรียนมีสมรรถนะและทักษะอาชีพที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ครูมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สถานศึกษามีรูปแบบการบริหารจัดการด้านวิชาการและการใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ชัดเจน ขณะที่ชุมชนได้รับการสืบสานภูมิปัญญาการแกะสลักไม้และสามารถต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม (Soft Power) ให้เกิดคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคม อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และนโยบายการพัฒนาประเทศ

องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการพัฒนารูปแบบหรือแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

1.วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา

1.1 วัตถุประสงค์การพัฒนา

1.1.1 เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ BANNONG MODEL : สลักฝั้น สร้างอาชีพ โดยบูรณาการภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

1.1.2 เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้

1.1.3 เพื่อพัฒนาครู ให้สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนเป็นฐานและบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.4 เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างโรงเรียน ชุมชน และภาคีเครือข่าย ในการพัฒนาผู้เรียนและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

1.2 เป้าหมายการพัฒนา

1) เป้าหมายเชิงปริมาณ

1. ผู้เรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และมีผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนสูงขึ้นจากปีการศึกษา ก่อน

2. ผู้เรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 สามารถออกแบบ ผลิตภัณฑ์ และพัฒนาชิ้นงานหรือผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ พร้อมนำเสนอผลงานผ่านกิจกรรมหรือเวทีแสดงผลงานของโรงเรียนและชุมชน

3. ผู้เรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพผ่านเกณฑ์การประเมินของสถานศึกษา

4. ครูร้อยละ 100 สามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตาม BANNONG MODEL และนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ครูร้อยละ 100 ใช้กระบวนการ Active Learning และ Community-Based Learning พร้อมนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียน

6. โรงเรียนมีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการพัฒนาผู้เรียนครบทุกระดับชั้น และมีการนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

7. โรงเรียนมีเครือข่ายความร่วมมือกับปราชญ์ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรในท้องถิ่น ไม่น้อยกว่า 5 เครือข่าย ในการร่วมจัดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียน

2) เป้าหมายเชิงคุณภาพ

1. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ความคิดสร้างสรรค์ และสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21 สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการแก้ปัญหา การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม

2. ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของชุมชน เห็นคุณค่า และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ สืบสาน และต่อยอดภูมิปัญญาการแกะสลักไม้สู่การสร้างมูลค่าเพิ่มและการสร้างรายได้

3. ครูมีสมรรถนะในการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ใช้นวัตกรรมการเรียนรู้และข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้คุณภาพการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

4. สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการด้านวิชาการที่มีประสิทธิภาพ มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการวางแผน ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ (PDCA) อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพผู้เรียนสูงขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

5. โรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง วิชาชีพท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ถ่ายทอดองค์ความรู้ และพัฒนาภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ให้เป็นฐานการเรียนรู้และฐานอาชีพของผู้เรียน อันนำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. หลักการทฤษฎีแนวคิดในการพัฒนา

การพัฒนาแบบ BANNONG MODEL : สลักผืน สร้างอาชีพ มีพื้นฐานจากการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ และบริบทของโรงเรียนบ้านหนองยางโคก ซึ่งพบว่า ผู้เรียนยังขาดโอกาสในการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง ขาดทักษะอาชีพและทักษะชีวิตที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ขณะที่การจัดการเรียนรู้อย่างไม่สามารถเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่นกับหลักสูตรได้อย่างเป็นระบบ แม้ว่าชุมชนจะมีภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ซึ่งเป็นอัตลักษณ์และทุนทางวัฒนธรรมที่สำคัญก็ตาม

โรงเรียนจึงศึกษาเอกสาร นโยบายการศึกษา หลักสูตร งานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ร่วมกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนา BANNONG MODEL ให้เป็นรูปแบบการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ที่สามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียน ครู และสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่สำคัญ ดังนี้

2.1 หลักการบริหารคุณภาพตามวงจร PDCA

โรงเรียนนำแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) ของ W. Edwards Deming มาใช้เป็นกรอบการบริหารจัดการของ BANNONG MODEL เพื่อให้การดำเนินงานเป็นระบบและต่อเนื่อง ประกอบด้วย การวางแผนจากข้อมูลสารสนเทศ การดำเนินการตามแผน การนิเทศติดตามและประเมินผล และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

แนวคิดนี้ช่วยให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ

2.2 แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

BANNONG MODEL ยึดหลักการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ คิด วิเคราะห์ ทดลอง สร้างองค์ความรู้ และสะท้อนผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ของชุมชน

การจัดการเรียนรู้ลักษณะนี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง การแก้ปัญหา การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21

2.3 แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning)

โรงเรียนนำชุมชนมาเป็นฐานการเรียนรู้ โดยใช้ปราชญ์ชุมชน ช่างแกะสลักไม้ ผู้ปกครอง และแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นร่วมจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวคิดนี้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนที่มุ่งสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการดำรงชีวิตและพัฒนาอาชีพได้

2.4 แนวคิดการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency-Based Education)

BANNONG MODEL มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิดขั้นสูง การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้เทคโนโลยี และทักษะอาชีพ ผ่านการสร้างผลงานจริงและการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

แนวคิดดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะของประเทศไทย

2.5 แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning)

โรงเรียนนำภูมิปัญญาการแกะสลักไม้มาบูรณาการกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้จากหลายศาสตร์กับชีวิตจริง เช่น การคำนวณ การออกแบบ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และการตลาด

การบูรณาการดังกล่าวช่วยให้การเรียนรู้มีความหมาย ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างชิ้นงานที่มีคุณค่าและใช้ประโยชน์ได้จริง

2.6 แนวคิดการอนุรักษ์และต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม (Soft Power)

ภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ของชุมชนบ้านหนองยางโคกเป็นทุนทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า โรงเรียนจึงนำมาใช้เป็นฐานการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของท้องถิ่น มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ สืบสาน และสามารถต่อยอดองค์ความรู้สู่การสร้างผลิตภัณฑ์ การสร้างอาชีพ และการสร้างรายได้ให้กับชุมชน

แนวคิดนี้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาทักษะอาชีพและการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ

2.7 การสังเคราะห์สู่ BANNONG MODEL

จากการศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีดังกล่าว โรงเรียนได้นำมาสังเคราะห์เป็น BANNONG MODEL : สลักฝัน สร้างอาชีพ ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ การบริหารคุณภาพ (PDCA) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning) การศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency-Based Education) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning) และการส่งเสริมทุนทางวัฒนธรรม (Soft Power) เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และสมรรถนะของผู้เรียน ควบคู่กับการอนุรักษ์และต่อยอดภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ของชุมชนให้เกิดความยั่งยืน

3. การออกแบบแนวทางการพัฒนา

การออกแบบแนวทางการพัฒนารูปแบบ BANNONG MODEL : สลักฝัน สร้างอาชีพ ดำเนินการโดยยึดหลักการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ควบคู่กับหลักการออกแบบนวัตกรรมทางการศึกษา โดยเริ่มจากการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการจำเป็น และศักยภาพของสถานศึกษา จากนั้นนำผลการสังเคราะห์หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบรูปแบบการบริหารจัดการและการ

จัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนบ้านหนองยางโคก และตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครู และสถานศึกษา

3.1 การนำผลการสังเคราะห์หลักการ แนวคิด และทฤษฎีมาใช้ในการออกแบบ

โรงเรียนนำผลการสังเคราะห์จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย และแนวคิดทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบในการออกแบบ BANNONG MODEL โดยกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารและการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา

การออกแบบรูปแบบอาศัย หลักการบริหารคุณภาพตามวงจร PDCA เป็นกรอบในการบริหารจัดการ เพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่องและสามารถพัฒนาได้อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน การติดตามประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ด้านการจัดการเรียนรู้ ได้นำแนวคิด Active Learning มาใช้ในการออกแบบกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง เรียนรู้ผ่านการคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการสร้างสรรค์ชิ้นงานจากภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ ควบคู่กับแนวคิด Community-Based Learning ซึ่งใช้ชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงองค์ความรู้ของปราชญ์ท้องถิ่นกับการเรียนรู้ในชั้นเรียน

นอกจากนี้ ยังนำแนวคิด Competency-Based Education มาใช้เป็นกรอบในการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และใช้แนวคิด Soft Power ในการส่งเสริมการอนุรักษ์และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

การสังเคราะห์องค์ความรู้ดังกล่าวนำไปสู่การออกแบบรูปแบบ BANNONG MODEL ที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และบริบทของสถานศึกษา

3.2 การออกแบบนวัตกรรม BANNONG MODEL

จากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ โรงเรียนได้ออกแบบ BANNONG MODEL : สลักฝืน สร้างอาชีพ ให้เป็นรูปแบบการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก การใช้ชุมชนเป็นฐาน และการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ

การออกแบบนวัตกรรมมุ่งให้ทุกองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กัน โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน และบริบทของชุมชน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย การพัฒนาสมรรถนะและทักษะอาชีพของผู้เรียน ตลอดจนการบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาลและการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจ

ด้วยเหตุนี้ BANNONG MODEL จึงไม่ใช่เพียงรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แต่เป็นรูปแบบการพัฒนาทั้งระบบที่เชื่อมโยงการบริหาร การจัดการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของชุมชน และการประกันคุณภาพการศึกษาเข้าด้วยกัน

3.3 การมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องในการออกแบบนวัตกรรม

การออกแบบนวัตกรรมใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management) โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนร่วมวิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทาง และออกแบบรูปแบบการพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษา ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนา สนับสนุนทรัพยากร และกำกับติดตามการดำเนินงาน

คณะครู ร่วมวิเคราะห์หลักสูตร ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และเครื่องมือวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับ BANNONG MODEL

ปราชญ์ชุมชนด้านการแกะสลักไม้ ร่วมถ่ายทอดองค์ความรู้ ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ และทักษะอาชีพที่จำเป็น

ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และภาคีเครือข่าย ร่วมสะท้อนความต้องการของชุมชน สนับสนุนทรัพยากร และร่วมประเมินผลการดำเนินงาน

การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทำให้รูปแบบการพัฒนามีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ได้จริง และได้รับการยอมรับจากชุมชน

3.4 การกำหนดขั้นตอนและกิจกรรมของนวัตกรรม

โรงเรียนกำหนดกระบวนการดำเนินงานของ BANNONG MODEL ไว้อย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. การวิเคราะห์และกำหนดเป้าหมายการพัฒนา โดยศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และบริบทของชุมชน
2. การออกแบบนวัตกรรมและแผนการดำเนินงาน โดยกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ เครื่องมือวัดและประเมินผล และบทบาทของผู้เกี่ยวข้อง
3. การดำเนินงานตามรูปแบบ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก บูรณาการภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ และส่งเสริมการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง
4. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์จากผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การสังเกตชั้นเรียน การสะท้อนผลของครู และความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
5. การปรับปรุงและพัฒนาแบบ โดยนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงองค์ประกอบของนวัตกรรม และขยายผลสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ทุกขั้นตอนดำเนินงานภายใต้กระบวนการ PDCA เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

3.5 การตรวจสอบคุณภาพและความเป็นไปได้ของนวัตกรรม

ก่อนนำ BANNONG MODEL ไปใช้ โรงเรียนได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรมตามหลักวิชาการ เพื่อให้มั่นใจว่ารูปแบบมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง

การตรวจสอบประกอบด้วย การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ขององค์ประกอบและกิจกรรม โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา หลักสูตรและการสอน ศิษยานิเทศก์ และปราชญ์ชุมชน การพิจารณาความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของรูปแบบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการพัฒนา รวมทั้งการทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรม ระยะเวลา และเครื่องมือวัดและประเมินผล

จากนั้นนำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผลการทดลองใช้มาปรับปรุงรูปแบบก่อนนำไปใช้จริงทั้งโรงเรียน ส่งผลให้ BANNONG MODEL : สลักฝัน สร้างอาชีพ มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และสามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียน ครู และการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การมีส่วนร่วมในการพัฒนา

การพัฒนาารูปแบบ BANNONG MODEL : สลักฝืน สร้างอาชีพ ยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management) โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้รูปแบบมีความสอดคล้องกับบริบทของ สถานศึกษา ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชน และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน การดำเนินงานมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการพัฒนา BANNONG MODEL : สลักฝืน สร้างอาชีพ โดยกำหนดนโยบายและวิสัยทัศน์ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนผ่านการบูรณาการภูมิปัญญาการแกะสลักไม้เข้าสู่การจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาเพื่อกำหนดเป้าหมายการพัฒนา สนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และทรัพยากรที่จำเป็น ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครู จัดระบบนิเทศภายใน ติดตามและ ประเมินผลการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

4.2 ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม

คณะครูมีบทบาทสำคัญในการร่วมออกแบบและพัฒนานวัตกรรม โดยร่วมศึกษาสภาพปัญหา วิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน และสังเคราะห์หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาออกแบบหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมตาม BANNONG MODEL

ครูร่วมกันพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล จัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่ บูรณาการภูมิปัญญาการแกะสลักไม้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ พร้อมทั้งร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนแห่งการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ปัญหา และปรับปรุงรูปแบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.3 นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม

นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนานวัตกรรม โดยมีส่วนร่วมตั้งแต่การสำรวจความสนใจ ความ ต้องการ และร่วมเสนอความคิดเห็นในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง ศึกษาภูมิปัญญาการแกะสลักไม้จากปราชญ์ชุมชน ออกแบบและสร้างชิ้นงาน ทดลองพัฒนาผลิตภัณฑ์ และนำเสนอ ผลงานของตนเอง

นอกจากนี้ นักเรียนยังมีส่วนร่วมในการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) และประเมินกิจกรรม เพื่อ นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียน เกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น มีทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

4.4 คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทในการกำหนดทิศทางและสนับสนุนการดำเนินงานของ BANNONG MODEL โดยร่วมให้ข้อเสนอแนะในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและกำหนดเป้าหมายการพัฒนา พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการ สนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณ ตลอดจนติดตามและ ประเมินผลการดำเนินงานร่วมกับสถานศึกษา

นอกจากนี้ คณะกรรมการสถานศึกษายังเป็นกลไกสำคัญในการประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ทำให้การดำเนินงานมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

4.5 ชุมชนและหน่วยงานอื่นมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม

โรงเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ปรากฏชุมชน กลุ่มช่างแกะสลักไม้ องค์การบริหารส่วนตำบล หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา เพื่อร่วมพัฒนานวัตกรรมอย่างเป็นระบบ

ปรากฏชุมชนร่วมถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะด้านการแกะสลักไม้ เป็นวิทยากรและพี่เลี้ยงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้ปกครองสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งที่บ้านและโรงเรียน ขณะที่หน่วยงานภาครัฐและภาคีเครือข่ายสนับสนุนองค์ความรู้ วิทยากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งร่วมเผยแพร่และขยายผลนวัตกรรมสู่ชุมชน

การมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานภายนอกทำให้การจัดการเรียนรู้มีความเชื่อมโยงกับบริบทจริง ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ พร้อมทั้งสามารถต่อยอดสู่การสร้างอาชีพและสร้างรายได้ในอนาคต

การดำเนินงานตาม BANNONG MODEL : สลักฝัน สร้างอาชีพ เป็นการพัฒนานวัตกรรมบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน และภาคีเครือข่าย ซึ่งร่วมกันตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การออกแบบนวัตกรรม การดำเนินงาน การนิเทศติดตาม และการประเมินผล ส่งผลให้รูปแบบการพัฒนา มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ได้จริง และเกิดผลลัพธ์เชิงประจักษ์ต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียน ครู และสถานศึกษา ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือในการอนุรักษ์และต่อยอดภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ของชุมชนอย่างยั่งยืน

5. การนำไปใช้

โรงเรียนบ้านหนองยางไคลได้นำนวัตกรรม BANNONG MODEL : สลักฝืน สร้างอาชีพ ไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ โดยดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามวงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) และยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เกิดประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

5.1 การจัดทำเอกสารคู่มือและแนวทางการดำเนินงานตามนวัตกรรม

โรงเรียนได้จัดทำคู่มือการดำเนินงาน BANNONG MODEL : สลักฝืน สร้างอาชีพ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดหลักการ แนวคิด วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินงาน บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง แผนการดำเนินงาน เครื่องมือวัดและประเมินผล ตลอดจนแนวทางการนิเทศ ติดตาม และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูและบุคลากรสามารถนำนวัตกรรมไปใช้ได้อย่างถูกต้อง เป็นมาตรฐานเดียวกัน และสามารถประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนและสถานศึกษา

5.2 การชี้แจงและสร้างความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้อง

ก่อนการดำเนินงาน โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงและสร้างความเข้าใจแก่คณะครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ปรากฏชุมชน และภาคีเครือข่าย เพื่อสื่อสารวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กระบวนการดำเนินงาน และบทบาทของแต่ละฝ่าย พร้อมเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมเสนอความคิดเห็นและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน ส่งผลให้ทุกภาคส่วนมีความเข้าใจตรงกัน เกิดความร่วมมือ และสามารถขับเคลื่อนนวัตกรรมไปในทิศทางเดียวกัน

5.3 การสนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณ

โรงเรียนจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงาน ทั้งด้านวัสดุอุปกรณ์สำหรับกิจกรรมแกะสลักไม้ สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล แหล่งเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพครู รวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปรากฏชุมชน และภาคีเครือข่าย ทั้งในรูปแบบงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ วิทยากร และแหล่งเรียนรู้ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเอื้อต่อการพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะอาชีพของผู้เรียน

5.4 การนิเทศ ติดตาม และให้ความช่วยเหลือ

ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการนิเทศ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่ครูอย่างต่อเนื่อง ทั้งในรูปแบบการนิเทศภายใน การสังเกตการจัดการเรียนรู้ การสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Reflection) และการประชุมติดตามผลการดำเนินงาน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลงานของผู้เรียน และข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ เพื่อให้ความช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา และปรับปรุงการดำเนินงานให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและผู้เรียน อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA

5.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

โรงเรียนส่งเสริมให้ครูดำเนินกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) อย่างต่อเนื่อง โดยร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พัฒนาหน่วยการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเครื่องมือวัดและประเมินผล พร้อมทั้งสะท้อนผลการดำเนินงานและร่วมกันหาแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ โรงเรียนยังจัดเวทีนำเสนอผลงานของครูและผู้เรียน การศึกษาดูงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาเครือข่าย และการ

เผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อขยายผลการดำเนินงานและสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง ส่งผลให้ นวัตกรรม BANNONG MODEL : สลักฝืน สร้างอาชีพ สามารถนำไปใช้ได้จริง เกิดความยั่งยืน และเป็นต้นแบบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

6. การประเมินและการปรับปรุง

โรงเรียนบ้านหนองยางโคกดำเนินการประเมินและปรับปรุง BANNONG MODEL : สลักฝืน สร้างอาชีพ อย่างเป็นระบบ โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้การดำเนินงานมีคุณภาพและสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

6.1 การประเมินคุณภาพของนวัตกรรม

โรงเรียนประเมินคุณภาพของนวัตกรรมทั้งด้านปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต และผลลัพธ์ โดยใช้ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผนดำเนินงาน ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมรรถนะผู้เรียน ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ผลงานของผู้เรียน และประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ ผลการประเมินพบว่า นวัตกรรมมีคุณภาพอยู่ในระดับ "ดีเยี่ยม" (ค่าเฉลี่ย 4.82 จาก 5.00 คิดเป็นร้อยละ 96.40) สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

6.2 การประเมินแบบมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ราษฎร ชุมชน และภาคีเครือข่าย ร่วมประเมินผลผ่านการประชุม การนิเทศ การสัมภาษณ์ การสะท้อนผล (Reflection) และกิจกรรม PLC ผลการประเมินพบว่า การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอยู่ในระดับ "ดีเยี่ยม" (ค่าเฉลี่ย 4.88 จาก 5.00 คิดเป็นร้อยละ 97.60) สะท้อนถึงความร่วมมือและการยอมรับในการดำเนินงานของนวัตกรรม

6.3 การประเมินความพึงพอใจต่อนวัตกรรม

โรงเรียนประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และภาคีเครือข่าย ในด้านการบริหารจัดการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ผลการประเมินพบว่า มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับ "ดีเยี่ยม" (ค่าเฉลี่ย 4.91 จาก 5.00 คิดเป็นร้อยละ 98.20)

6.4 การสรุปและรายงานผลการประเมิน

โรงเรียนนำผลการประเมินทุกด้านมาวิเคราะห์และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน เสนอต่อคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และภาคีเครือข่าย พร้อมเผยแพร่ผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนและการประชุมสรุปผลประจำภาคเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผลการรายงานได้รับการรับรองและเห็นชอบจากผู้เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับ "ดีเยี่ยม" (ค่าเฉลี่ย 4.86 จาก 5.00 คิดเป็นร้อยละ 97.20)

6.5 การนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนา

โรงเรียนนำข้อเสนอแนะจากการประเมินมาปรับปรุงคู่มือการดำเนินงาน แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม เครื่องมือวัดและประเมินผล ตลอดจนพัฒนาศักยภาพครูผ่านกิจกรรม PLC และการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์และทักษะอาชีพสูงขึ้น ครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการที่เข้มแข็ง ผลการนำผลประเมินไปใช้ในการพัฒนาอยู่ในระดับ "ดีเยี่ยม" (ค่าเฉลี่ย 4.93 จาก 5.00 คิดเป็นร้อยละ 98.60)

องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามรูปแบบหรือแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

1. ผลที่เกิดขึ้นกับ สถานศึกษา /ครู/ นักเรียน

ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านหนองยางโคลได้พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยจัดทำฐานข้อมูลที่ครอบคลุมทั้งในระดับสถานศึกษาและระดับห้องเรียน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ภายใต้การดำเนินงานตามนวัตกรรม BANNONG MODEL : สลักฝั้น สร้างอาชีพ มีการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ตลอดจนข้อมูลผลการดำเนินงานของครูและสถานศึกษา แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ทั้งในระดับสถานศึกษาและระดับห้องเรียน เพื่อใช้เป็นสารสนเทศในการกำหนดนโยบายวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน

สถานศึกษาได้จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐานอย่างครบถ้วน ครอบคลุมทุกภารกิจของโรงเรียน ทั้งด้านผู้เรียน ครูและบุคลากร หลักสูตร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน งบประมาณ โครงการและกิจกรรม ตลอดจนข้อมูลภาคีเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน โดยมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการบันทึก ตรวจสอบ และปรับปรุงข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้ข้อมูลที่จัดเก็บมีความถูกต้อง สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการและการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนได้พัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง มีการจัดหมวดหมู่ข้อมูล การสำรองข้อมูล และการปรับปรุงฐานข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถสืบค้นและเรียกใช้ข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และทันต่อการใช้งาน อีกทั้งยังมีการพัฒนาระบบสารสนเทศให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของนวัตกรรม BANNONG MODEL : สลักฝั้น สร้างอาชีพ ทำให้การจัดเก็บข้อมูลมีความเป็นระบบ มีความปลอดภัย และรองรับการนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการวิเคราะห์ถูกนำไปใช้ในการบริหารและจัดการงานของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ผู้บริหารใช้ข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการ และการติดตามประเมินผลตามวงจร PDCA ขณะที่ครูนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก ติดตามพัฒนาการของผู้เรียน และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน ส่งผลให้การใช้ข้อมูลสารสนเทศเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะอาชีพของผู้เรียน ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

3.2 ผลที่เกิดขึ้นกับครูผู้สอน

1. การออกแบบการบริหารจัดการศึกษา

การดำเนินงานตามนวัตกรรม BANNONG MODEL : สลักฝั้น สร้างอาชีพ ส่งผลให้ครูผู้สอน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีศักยภาพในการออกแบบและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาโดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศเป็นฐาน (Data-Driven Management) อย่างเป็นระบบ สามารถวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมรรถนะ

สำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และข้อมูลรายบุคคล ควบคู่กับการศึกษา บริบทของสถานศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำผลการวิเคราะห์ไปกำหนดทิศทางการพัฒนาและวางแผนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับศักยภาพและความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม

จากกระบวนการดังกล่าว บุคลากรทางการศึกษาทุกคน ได้ร่วมกับผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการ กำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษา และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พัฒนาสมรรถนะสำคัญ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับการส่งเสริมการเรียนรู้จากภูมิปัญญาการ เกษตรสักไม้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถต่อยอดองค์ความรู้การสร้างอาชีพและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ในชุมชน

ผลการดำเนินงานพบว่า บุคลากรทางการศึกษาทุกคน สามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตาม BANNONG MODEL : สลักฝืน สร้างอาชีพ และนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยบูรณาการการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning) และการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ (Competency-Based Education) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้สามารถ เชื่อมโยงองค์ความรู้กับบริบทของชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพสูงขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนด

นอกจากนี้ บุคลากรทางการศึกษาทุกคนสามารถประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อวิเคราะห์ วางแผน ติดตาม และประเมินพัฒนาการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งนำวงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) มาใช้ในการพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง ทำให้การดำเนินงานมีความเป็นระบบ สามารถตรวจสอบผลการดำเนินงานและนำสารสนเทศที่ได้ไปปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อีกทั้ง บุคลากรทางการศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ และระบบการนิเทศภายใน ตลอดจนสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ราชัญท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคีเครือข่าย เพื่อร่วมพัฒนาการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียน ส่งผลให้สถานศึกษามีระบบบริหารงานวิชาการที่เข้มแข็ง มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการวางแผน ติดตาม และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สามารถขับเคลื่อน BANNONG MODEL : สลักฝืน สร้างอาชีพ ได้อย่างเป็น รูปธรรม และเกิดผลลัพธ์ที่ยั่งยืนต่อครู ผู้เรียน และสถานศึกษา

2. การบริหารจัดการศึกษา

จากการขับเคลื่อนนวัตกรรมสู่การปฏิบัติ ครูผู้สอนได้ปรับเปลี่ยนและพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยมีผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงดังนี้

2.1) การออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning): ครูร้อยละ 100 มีสมรรถนะในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง BANNONG MODEL โดยสามารถบูรณาการหลักสูตรแกนกลาง เข้ากับภูมิปัญญาการเกษตรสักไม้ของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอดเนื้อหา มาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติจริง

2.2) การใช้กระบวนการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning): ครูสามารถบริหารจัดการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงห้องเรียนเข้ากับชุมชน นำปราชญ์ชาวบ้านและช่างเกษตรสักไม้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นวิทยากรถ่ายทอดประสบการณ์ตรง ทำให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในสถานการณ์จริงที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

2.3) การพัฒนาวิชาชีพด้วยกระบวนการ PLC: ครูมีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผลการดำเนินงานร่วมกัน และนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้มาใช้วิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง

3. การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีประกอบการบริหารจัดการศึกษา

โรงเรียนบ้านหนองยางโคกให้ความสำคัญกับการพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยกำหนดให้การออกแบบ พัฒนา เลือกใช้ และประเมินสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งของระบบบริหารคุณภาพของสถานศึกษา ภายใต้หลักการบริหารโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นฐาน (Data-Driven Management) การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management) และการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) เพื่อให้สื่อนวัตกรรมสามารถสนับสนุนการบริหารงานวิชาการ การบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ และการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ในการดำเนินงาน โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ ครูผู้สอน ผู้ดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ และบริบทของโรงเรียน เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศมาวางแผนและออกแบบสื่อนวัตกรรมที่ตอบสนองต่อการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม อาทิ ระบบฐานข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระบบติดตามพัฒนาการของผู้เรียน ระบบแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-Portfolio) สื่อดิจิทัลประกอบการจัดการเรียนรู้ วัสดุการเรียนรู้ออนไลน์สำหรับการบริหารจัดการข้อมูลและการสื่อสารภายในโรงเรียน ซึ่งสื่อและระบบดังกล่าวช่วยให้การจัดเก็บ วิเคราะห์ และเรียกใช้ข้อมูลมีความถูกต้อง รวดเร็ว ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจเชิงบริหาร โรงเรียนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายในการออกแบบ เลือกใช้ ผลิต และพัฒนาคุณภาพของสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ โดยครูร่วมกันวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ออกแบบเนื้อหา ผลิตสื่อ และทดลองใช้สื่อในชั้นเรียน พร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เพื่อพัฒนาคุณภาพของสื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละช่วงวัย ขณะที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของสื่อ สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ของผู้เรียนที่บ้าน และเสนอข้อคิดเห็นจากการติดตามพฤติกรรมการณ์เรียนรู้ของบุตรหลาน ส่วนปราชญ์ชุมชนและผู้ทรงคุณวุฒิร่วมตรวจสอบความถูกต้องขององค์ความรู้ด้านการแกะสลักไม้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้สื่อนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ สอดคล้องกับบริบทของชุมชน และสามารถนำไปใช้ได้จริงทั้งในด้านการบริหารจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้

เมื่อสื่อนวัตกรรมได้รับการพัฒนาแล้ว โรงเรียนได้นำไปใช้สนับสนุนการบริหารจัดการศึกษาอย่างครอบคลุมทั้งด้านการวางแผน การติดตามผล การนิเทศภายใน และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเชื่อมโยงการใช้ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเข้ากับการบริหารงานวิชาการ การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การติดตามสมรรถนะของผู้เรียนรายบุคคล และการจัดทำสารสนเทศเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร ขณะเดียวกัน ครูผู้สอนได้นำสื่อดิจิทัลและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนมาใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ภายใต้ BANNONG MODEL : สลักฝัน สร้างอาชีพ โดยบูรณาการการเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ใน

ชุมชน และเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะอาชีพ ทักษะดิจิทัล และการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการบริหารจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

โรงเรียนกำหนดระบบการประเมินประสิทธิภาพของสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการนิเทศภายในควบคู่กับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นกลไกสำคัญในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้สื่อ คณะครูทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพของสื่อ ทั้งด้านความถูกต้องของเนื้อหา ความสอดคล้องกับหลักสูตร ความเหมาะสมของกิจกรรม ความสะดวกในการใช้งาน ความสามารถในการสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษา และผลที่เกิดขึ้นต่อการพัฒนาผู้เรียน โดยใช้ข้อมูลจากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินสมรรถนะของผู้เรียน แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้ และการสะท้อนผลการปฏิบัติงานของครูเป็นข้อมูลประกอบการประเมิน ทำให้ผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือและสะท้อนสภาพการใช้งานจริง

ผลการประเมินสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีถูกนำเข้าสู่กระบวนการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องตามวงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) โดยคณะกรรมการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมร่วมกันวิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอ ฟังก์ชันการใช้งาน ระบบฐานข้อมูล และกระบวนการบริหารจัดการสื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่งผลให้สื่อ นวัตกรรมของโรงเรียนมีความทันสมัย ใช้งานง่าย มีคุณภาพตามมาตรฐาน และสามารถตอบสนองต่อการบริหารจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยลดภาระงานด้านเอกสารของครู เพิ่มความรวดเร็วในการบริหารข้อมูล และสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารบนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

จากการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้โรงเรียนบ้านหนองยางโคกมีระบบการบริหารจัดการสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เป็นระบบ มีการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนตั้งแต่การออกแบบ พัฒนา เลือกใช้ ประเมิน และปรับปรุงคุณภาพสื่ออย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สื่อ นวัตกรรมสามารถสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ พัฒนาสมรรถนะของครูและผู้เรียน ตลอดจนสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและเป้าหมายของ BANNONG MODEL : สลักฝัน สร้างอาชีพ อย่างเป็นรูปธรรม

4. การวัดและประเมินผล

การดำเนินงานตามนวัตกรรม BANNONG MODEL : สลักฝัน สร้างอาชีพ โรงเรียนบ้านหนองยางโคกได้พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่ยึดหลักการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) และการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Assessment) เป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการศึกษา โดยดำเนินงานอย่างเป็นระบบภายใต้วงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) ส่งผลให้การวัดและประเมินผลสามารถสะท้อนสมรรถนะและพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4.1 การเลือก วางแผน และออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผล

โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการวัดและประเมินผล ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ และครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ร่วมกันวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ก่อนออกแบบระบบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนวัตกรรม BANNONG MODEL : สลักฝืน สร้างอาชีพ

คณะครูได้ร่วมกันจัดทำแผนการวัดและประเมินผล (Assessment Plan) ที่ครอบคลุมการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยกำหนดเครื่องมือ วิธีการ และช่วงเวลาการประเมินไว้อย่างชัดเจน พร้อมทั้งออกแบบเครื่องมือที่หลากหลาย ได้แก่ แบบทดสอบวัดความรู้ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน แบบประเมินชิ้นงาน แบบประเมินโครงงาน แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) แบบสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) และแบบประเมินตนเองและเพื่อน (Self & Peer Assessment) เพื่อให้สามารถประเมินสมรรถนะของผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน

การดำเนินงานดังกล่าวทำให้เครื่องมือและวิธีการประเมินมีความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง และการสร้างผลิตภัณฑ์และสื่อก้าวตามบริบทของนวัตกรรมอย่างชัดเจน

4.2 การสร้างและพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผล

ภายหลังการออกแบบเครื่องมือ คณะครูได้ร่วมกันพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลตามหลักวิชาการ โดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ และรายการประเมิน (IOC) ผ่านการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการวัดผลการศึกษา พร้อมทั้งปรับปรุงเครื่องมือจากข้อเสนอแนะก่อนนำไปทดลองใช้กับผู้เรียน

โรงเรียนได้จัดประชุม PLC อย่างต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ทั้งด้านความตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจนของเกณฑ์การประเมิน และความเหมาะสมของกิจกรรมการประเมิน ก่อนนำผลการทดลองใช้มาปรับปรุงเครื่องมือให้สามารถวัดสมรรถนะของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ คณะครูได้ร่วมกันพัฒนา Rubric Score สำหรับการประเมินทักษะการแกะสลักไม้ การออกแบบผลิตภัณฑ์ การนำเสนอผลงาน และการทำงานเป็นทีม โดยกำหนดตัวบ่งชี้ ระดับคุณภาพ และคำอธิบายพฤติกรรมในแต่ละระดับอย่างชัดเจน ส่งผลให้ครูทุกคนสามารถใช้เกณฑ์เดียวกันในการประเมิน ลดความคลาดเคลื่อนในการตัดสินผล และสร้างความโปร่งใสในการประเมินผู้เรียน

4.3 การนำเครื่องมือไปใช้และการกำหนดเกณฑ์การประเมิน

โรงเรียนได้นำเครื่องมือที่ผ่านการพัฒนาไปใช้ประเมินผู้เรียนควบคู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกขั้นตอนของ BANNONG MODEL อย่างต่อเนื่อง โดยครูประเมินผู้เรียนจากการปฏิบัติงานจริง ตั้งแต่การศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชน การออกแบบลวดลาย การฝึกใช้เครื่องมือ การแกะสลักไม้ การสร้างผลิตภัณฑ์ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ การนำเสนอผลงาน และการสะท้อนผลการเรียนรู้

ครูทุกคนใช้ Rubric Score ชุดเดียวกันในการประเมินคุณภาพของชิ้นงาน ทำให้สามารถประเมินผู้เรียนได้อย่างเป็นมาตรฐาน และสะท้อนสมรรถนะที่แท้จริง ทั้งด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการทำงานร่วมกับผู้อื่นจากการดำเนินงานพบว่า ผู้เรียนสามารถพัฒนาชิ้นงานแกะสลักไม้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด มีพัฒนาการด้านทักษะอาชีพอย่างต่อเนื่อง และสามารถอธิบายกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองได้อย่างมีเหตุผล

4.4 การนำผลการวัดและประเมินผลไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

โรงเรียนได้นำผลการวัดและประเมินผลมาใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยคณะครูร่วมกันวิเคราะห์ผลการประเมินทั้งในระดับรายบุคคล ระดับชั้นเรียน และระดับสถานศึกษา ผ่านการประชุม PLC และการนิเทศภายใน เพื่อค้นหาจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

ผลการวิเคราะห์ถูกนำมาใช้ในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ จัดกิจกรรมส่งเสริมสำหรับผู้เรียนที่ต้องการพัฒนาเพิ่มเติม และออกแบบกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ตลอดจนใช้ประกอบการทบทวนหลักสูตรสถานศึกษาและการกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีการดำเนินงานดังกล่าวส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ของครูมีความยืดหยุ่น สามารถตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศและการรายงานผลต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

โรงเรียนได้จัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการวัดและประเมินผล โดยรวบรวมข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินสมรรถนะ ผลงาน ชิ้นงาน และพัฒนาการของผู้เรียนเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลกลางของโรงเรียน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ ติดตาม และเปรียบเทียบผลการพัฒนาของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ผู้บริหารและคณะครูได้จัดทำรายงานสารสนเทศในรูปแบบตาราง แผนภูมิ และรายงานวิเคราะห์ผล พร้อมนำเสนอผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู ผู้ปกครอง ราษฎรชาวบ้าน และภาคีเครือข่าย ผ่านการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา การประชุมผู้ปกครอง และเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชน เพื่อร่วมกันรับทราบพัฒนาการของผู้เรียน วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ และกำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกันผลจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทำให้โรงเรียนสามารถกำหนดมาตรการในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนได้อย่างตรงประเด็น เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศสู่การตัดสินใจเชิงบริหาร (Evidence-Based Decision Making) และสร้างระบบการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง ส่งผลให้การดำเนินงานตาม BANNONG MODEL : สลักฝั้น สร้างอาชีพ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเกิดผลเชิงประจักษ์ต่อผู้เรียน ครู โรงเรียน และชุมชนอย่างยั่งยืน

3.3 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ผู้เรียนมีผลการพัฒนาที่เกิดจากการใช้นวัตกรรม

จากการดำเนินงานตามนวัตกรรม BANNONG MODEL : สลักฝั้น สร้างอาชีพ ของโรงเรียนบ้านหนองยางไคล ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ สมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21 และสามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต โดยใช้ภูมิปัญญาการแกะสลักไม้เป็นฐานการเรียนรู้ (Learning Based) เชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรสถานศึกษา บริบทชุมชน และการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนารอบด้าน ทั้งด้านความรู้ กระบวนการคิด ทักษะการปฏิบัติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความสามารถในการสร้างคุณค่าจากภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีผลการดำเนินงานที่ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

1) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้จากนวัตกรรมได้ตามเป้าหมายการพัฒนา
การจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง BANNONG MODEL : สลักฝืน สร้างอาชีพ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการ
เรียนรู้จากประสบการณ์จริง โดยครูออกแบบกิจกรรมที่เชื่อมโยงองค์ความรู้ในห้องเรียนกับภูมิปัญญาการแกะสลัก
ไม้ของชุมชน ผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ ทดลอง และลงมือ
ปฏิบัติจริง ส่งผลให้ผู้เรียนไม่ได้เรียนรู้เพียงเนื้อหาทางวิชาการ แต่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์
จริงได้

ผลจากการดำเนินงานพบว่า ผู้เรียนร้อยละ 96.85 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษา
กำหนด และมีพัฒนาการด้านสมรรถนะสำคัญสูงขึ้นจากปีการศึกษา ก่อน ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
กระบวนการออกแบบงานแกะสลักไม้ ตั้งแต่การศึกษารูปแบบและลวดลาย การวิเคราะห์ความเหมาะสมของวัสดุ
การวางแผนขั้นตอนการทำงาน ตลอดจนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์อย่างถูกต้องและปลอดภัย ผู้เรียนสามารถ
เชื่อมโยงองค์ความรู้จากหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น ศิลปะ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การงานอาชีพ และ
เทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยนำหลักการออกแบบ ความคิดสร้างสรรค์ การคำนวณขนาด
และสัดส่วน การเลือกใช้วัสดุ และการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการพัฒนาผลงาน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเชิง
ลึก สามารถอธิบายกระบวนการทำงาน และเห็นความสัมพันธ์ระหว่างองค์ความรู้ในชั้นเรียนกับการดำรงชีวิตจริง

2) ผู้เรียนมีทักษะ ความสามารถ และสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานตามเป้าหมายของนวัตกรรม

นวัตกรรม BANNONG MODEL : สลักฝืน สร้างอาชีพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะผ่านกระบวนการ
ลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) โดยเรียนรู้จากปราชญ์ท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ทำให้ผู้เรียนได้รับ
ประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับกระบวนการสร้างผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ ตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบ
การเตรียมวัสดุ การใช้เครื่องมือ การแกะสลัก การตกแต่ง การตรวจสอบคุณภาพ และการนำเสนอผลงาน

ผลการประเมินพบว่า ผู้เรียนร้อยละ 97.12 มีทักษะด้านการแกะสลักไม้อยู่ในระดับดีขึ้นไป สามารถ
ปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง มีความประณีต รอบคอบ และสามารถพัฒนาชิ้นงานให้มีรูปแบบที่สะท้อนอัตลักษณ์ของ
ชุมชนได้อย่างสร้างสรรค์ ผู้เรียนมีทักษะการคิดออกแบบ การวางแผนการทำงาน การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และ
การทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นทักษะสำคัญสำหรับการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพในอนาคต นอกจากทักษะ
ด้านการปฏิบัติงานแล้ว ผู้เรียนยังได้รับการพัฒนาด้านทักษะดิจิทัล (Digital Literacy) โดยสามารถใช้เทคโนโลยีใน
การออกแบบผลิตภัณฑ์ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ นำเสนอผลงาน และเรียนรู้ช่องทางการตลาดออนไลน์ ส่งผลให้
ผู้เรียนมีแนวคิดเชิงผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Mindset) สามารถมองเห็นโอกาสในการสร้างมูลค่าเพิ่ม
จากภูมิปัญญาท้องถิ่น และเตรียมความพร้อมสู่การประกอบอาชีพในอนาคต

3) ผู้เรียนมีคุณลักษณะ สมรรถนะ เจตคติ และความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามเป้าหมายการพัฒนา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านโครงงาน (Project-Based Learning) การเรียนรู้จากปัญหา (Problem-
Based Learning) และการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning) ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด
กระบวนการคิดขั้นสูง สามารถวิเคราะห์ วางแผน ตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์จริงได้

ผลการประเมินพบว่า ผู้เรียนร้อยละ 97.84 มีผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไป
โดยเฉพาะด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกับผู้อื่น
ขณะเดียวกัน ผู้เรียนร้อยละ 98.00 ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แสดงออกถึงความรับผิดชอบ
มีวินัย มีความอดทน มีความมุ่งมั่นในการทำงาน และเห็นคุณค่าของการเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น จากการเข้า

ร่วมกิจกรรม ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ มีความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง เห็นความสำคัญของภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ในฐานะอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านหนองยางโคก และมีความตระหนักในการอนุรักษ์ สืบสาน และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป

4) ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการสร้างอาชีพ

ผลจากการเรียนรู้ตามนวัตกรรมไม่ได้จำกัดเฉพาะภายในห้องเรียน แต่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ โดย ผู้เรียนร้อยละ 96.47 สามารถนำทักษะการคิดวิเคราะห์ การวางแผน การทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะการแก้ปัญหาไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ผู้เรียนสามารถนำทักษะด้านการแกะสลักไม้และแนวคิดการสร้างผลิตภัณฑ์ไปพัฒนาชิ้นงานเพื่อสร้างรายได้เสริมระหว่างเรียน เช่น การผลิตของที่ระลึก ผลิตภัณฑ์จากไม้ และงานสร้างสรรค์ที่มีคุณค่าทางศิลปะ ซึ่งช่วยส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง ลดภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว และเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการประกอบอาชีพในอนาคต

5) ผู้เรียนสามารถเผยแพร่ ถ่ายทอด และขยายผลความรู้จากนวัตกรรมสู่บุคคลอื่น

จากกระบวนการเรียนรู้ตาม BANNONG MODEL : สลักฝัน สร้างอาชีพ ส่งผลให้ ผู้เรียนร้อยละ 95.76 มีความสามารถในการสื่อสาร ถ่ายทอดองค์ความรู้ และนำเสนอผลงานต่อบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม ผู้เรียนสามารถนำเสนอขั้นตอนการสร้างผลิตภัณฑ์ อธิบายแนวคิดในการออกแบบ และถ่ายทอดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้สนใจผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชนผู้เรียนมีโอกาสนำหน้าที่เป็นแกนนำในการต้อนรับและนำเสนอผลงานแก่คณะศึกษาดูงาน นักเรียนจากสถานศึกษาอื่น และหน่วยงานภายนอก รวมทั้งร่วมจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบดิจิทัลเพื่อเผยแพร่ภูมิปัญญาการแกะสลักไม้ของชุมชนบ้านหนองยางโคกผ่านช่องทางออนไลน์การดำเนินงานดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ผู้เรียนไม่ได้เป็นเพียงผู้รับองค์ความรู้ แต่สามารถเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ ถ่ายทอดประสบการณ์ และร่วมขับเคลื่อนการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดคุณค่าในระดับชุมชน อันเป็นการต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม (Soft Power) สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

3.4 การขยายผล

การขยายผลการใช้นวัตกรรมการศึกษา

การขยายผลการใช้นวัตกรรมการศึกษา "BANNONG MODEL : สลักฝัน สร้างอาชีพ" มุ่งเน้นการสร้าง ความยั่งยืนและการเผยแพร่สู่ภายนอก ดังนี้

1) การขยายผลภายในสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือการบูรณาการหลักสูตรแกนกลาง

โรงเรียนได้ขยายผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามนวัตกรรมครอบคลุมผู้เรียนครบทุกระดับชั้น โดยผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูผู้สอนในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน การพัฒนาฐานการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน: มีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ (ไม่น้อยกว่า 5 เครือข่าย) ประกอบด้วย ราษฎ์ชาวบ้าน กลุ่มช่างแกะสลักไม้บ้านหนองยางโคก ผู้ปกครอง องค์การบริหารส่วนตำบล และหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน เพื่อร่วมกันเปิดพื้นที่โรงเรียนและชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงปฏิบัติการที่เป็นรูปธรรม

2) การเผยแพร่และขยายผลสู่สาธารณชน (Dissemination & Scaling Up)

การเผยแพร่ผ่านช่องทางดิจิทัล: นำสื่อดิจิทัล ผลงานการออกแบบ และคลิปวิดีโอกระบวนการแกะสลักไม้ฝีมือนักเรียน เผยแพร่สู่สาธารณชนผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อกระตุ้นการขับเคลื่อนนโยบาย Soft Power ด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ การเป็นแหล่งศึกษาดูงานและต้นแบบนวัตกรรม: โรงเรียนบ้านหนองยางโคก เปิดต้อนรับสถานศึกษาอื่น ๆ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 หรือหน่วยงานภายนอกที่สนใจ เข้าศึกษาดูงานการบริหารจัดการศึกษาและการจัดกิจกรรม Active Learning โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning) เพื่อนำ BANNONG MODEL ไปปรับใช้ในบริบทของตนเอง

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)**. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2561). **นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ฉบับปรับปรุง)**. พี แอนด์ เอ็น มีเดีย.
- ทิตนา แชมมณี. (2561). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (ฉบับปรับปรุง)**. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2562). **นวัตกรรมการศึกษาเพื่อการพัฒนา: จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ**. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนบ้านหนองยางโคก. (2569). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569**.
โรงเรียนบ้านหนองยางโคก.
- โรงเรียนบ้านหนองยางโคก. (2566). **แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2566-2570**.
โรงเรียนบ้านหนองยางโคก.
- สุนทร สินธพานนท์. (2561). **นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพเยาวชน**. เทคนิคพรินต์.
- สุภัทรา ชัยปัน. (2562). **การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน: แนวคิดและการปฏิบัติในศตวรรษที่ 21**.
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2561). **หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)**. โอเดียนสโตร์.
- Oss, S., & Larmer, J. (2018). **Setting the standard for Project-Based Learning**. ASCD.
- Hattie, J., & Clarke, S. (2018). **Visible learning feedback**. Routledge.
- Kilpatrick, W. H. (2019). **The project method: The use of the purposeful act in the educative process (Reprint ed.)**. Routledge.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ภาพกิจกรรมการดำเนินงานสลักฝืน สร้างอาชีพ"

กิจกรรมการเรียนรู้ ณ ศูนย์การเรียนรู้บ้านพ่อเลี้ยงสังัดแกะสลักไม้

ภาคผนวก ข การเผยแพร่ผลงาน/นวัตกรรม

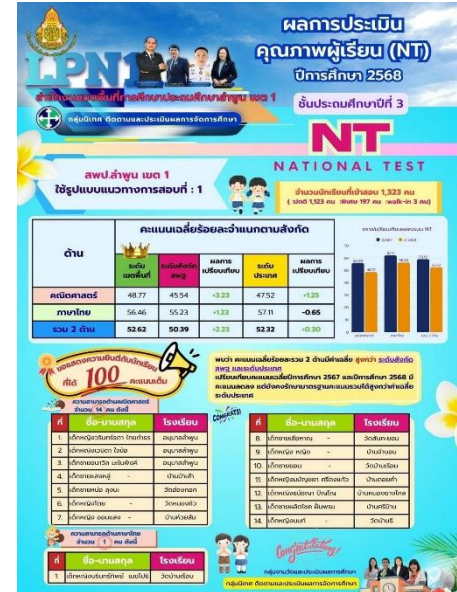

การเผยแพร่ผลงานนวัตกรรมระดับเขตพื้นที่การศึกษา

การเผยแพร่ผลงานนวัตกรรมในระบบออนไลน์ youtube tiktok Facebook

ภาคผนวก ค เกียรติบัตรนักเรียน

การแข่งขันศิลปหัตถกรรม ครั้งที่ 73 ปีการศึกษา 2568 ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

กิจกรรม: 0738 | การแข่งขันแอโรบิก

หมวดหมู่: กิจกรรมลูกเสือศึกษา | ระดับชั้น: ป.1-ป.6

ลำดับ	โรงเรียน	คะแนน	อันดับ	เหรียญ
1	บ้านสันป่าตอง (เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาคลองน้ำทิพย์)	95.00	ชนะเลิศ	เหรียญทอง
2	วัดนครเจริญ (เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านหนองบัว)	92.00	รองชนะเลิศ อันดับ 1	เหรียญทอง
3	บ้านหนองยางไค (เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาคลองศิริมหา)	90.00	รองชนะเลิศ อันดับ 2	เหรียญทอง
4	บ้านหนองบัว (เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านวังชัย)	88.00	4	เหรียญทอง
5	บ้านศรีบุญยืน-วังทอง (เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านหนองบัว)	86.00	5	เหรียญทอง
6	บ้านห้วยบง (เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านหนองบัว)	84.00	6	เหรียญทอง
7	วัดหนองบัว (เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านวังชัย)	82.00	7	เหรียญทอง
8	บ้านหนองบัว (การศึกษาเอกชน)	80.00	8	เหรียญทอง

การแข่งขันศิลปหัตถกรรม ครั้งที่ 73 ปีการศึกษา 2568 ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

กิจกรรม: 0020 | การแข่งขันการสร้างสรรค์งานด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์กราฟิก

หมวดหมู่: กิจกรรมคอมพิวเตอร์ | ระดับชั้น: ป.1-ป.3

ลำดับ	โรงเรียน	คะแนน	อันดับ	เหรียญ
1	บ้านหนองบัว (เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านหนองบัว)	97.00	ชนะเลิศ	เหรียญทอง
2	วัดป่าตอง-ห้วยบง (เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านหนองบัว)	94.00	รองชนะเลิศ อันดับ 1	เหรียญทอง
3	บ้านป่าตอง (เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านหนองบัว)	92.00	รองชนะเลิศ อันดับ 2	เหรียญทอง
4	บ้านหนองยางไค (เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านหนองบัว)	90.00	4	เหรียญทอง
5	บ้านหนองบัว (เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านวังชัย)	88.00	5	เหรียญทอง
6	บ้านหนองบัว (เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านหนองบัว)	87.00	6	เหรียญทอง
7	บ้านป่าตอง (เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านหนองบัว)	85.00	7	เหรียญทอง
8	วัดบ้านตึก (เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านหนองบัว)	83.00	8	เหรียญทอง
9	วัดหนองบัว (เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านหนองบัว)	82.00	9	เหรียญทอง
10	บ้านป่าตอง (เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านวังชัย)	81.00	10	เหรียญทอง
11	วัดหนองบัว (การศึกษาเอกชน)	80.00	11	เหรียญทอง

ภาคผนวก ง เกียรติบัตรครู (ต่อ)

ภาคผนวก จ เกียรติบัตรผู้บริหาร

ภาคผนวก ฉ เกียรติบัตรสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านหนองยางโคก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต ๑